

Posudek oponenta na práci Jakuba Krátkého *Revoluce ve vojenství a vedení asymetrických konfliktů po studené válce*

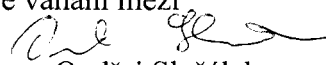
Kolega Krátký se věnuje aktuálnímu, ba někdo by mohl říci až módnímu fenoménu. Na případu dvou empirických konfliktů zkoumá, zda koncept revoluce ve vojenství patří k módním „revolučním“ změnám, jaké dnes avizuje takřka každá reklama na novou značku rtěnky či šatní skříň, anebo zda je slovo „revoluce“ v tomto kontextu skutečně oprávněné. Práce je rozsáhlá a vychází z relativně uspokojivého množství odborné literatury, má ovšem řadu problémů. Jedním z nich je autorův sklon k velmi povšechným formulacím, který se naplno projevuje zejména v první polovině textu, největší příležitost pro ně autor získá v první kapitole o globalizaci (je pravda, že zde je sváděn tématem a dominantním způsobem jeho recepcí). Ta je takřka celá vystavěná na odkazech k práci Jana Eichlera o terorismu (sic!) a patří k tomu nejproblematičtějšímu, co je možno v práci najít. Nejen, že je založena na nedostatečných zdrojích, autor je také dosti povrchní a např. příliš přímočaře mění jednotlivé tradice výzkumu mezinárodních vztahů v pouhé autory normativních soudů o jejich povaze (srv. s. 15-17). Není navíc zřejmé, k čemu kapitola v práci vlastně je.

V následující kapitole jsou pro změnu celé úseky, které neobsahují jediný odkaz na zdroj. A tak bychom mohli s kritikou povšechných formulací autora pokračovat, protože velice povšechná je i jeho diskuse asymetričnosti i samotného konceptu, který zkoumá, tedy revoluce ve vojenství. Zde ovšem alespoň pracuje s relevantní literaturou, uvádí nicméně dosti sporné teze poněkud sporným jazykem – jako příklad uveďme pasáž na s. 43: „Díky zvyšování přesnosti dnešních zbraní došlo k teoretické dematerializaci války...“

Jádrem práce je zkoumání útoků na Jugoslávii roku 1999 a na Irák roku 2003 – nakolik odpovídají předpokladům o revolučních změnách ve vedení válek, nakolik se NATO, respektive v druhém případě USA a jejich spojencům podařilo proměnit technologickou převahu v převahu vojenskou? Autor přináší v zásadě konvenční odpovědi, když hodnotí operaci NATO v Kosovu jako v podstatě úspěšnou, operaci USA v Iráku jako v podstatě neúspěšnou. Jeho analýza je spíše plytká, nikde např. nediskutuje otázku, která je z hlediska jeho pojetí problematiky klíčová, totiž zda se srbské armádě nepodařilo v řadě případů naváděcí technologie NATO oklamat a zaměřit na atrapy cílů.

Práce obsahuje značné formulační neobratnosti. Mezi ně lze zařadit některé hodnotící pasáže jinak spíše technického textu – např. větu popisující pád Sadáma Husajna: „Dne 9. dubna byl obsazen Bagdád a tím byl svržen nenáviděný režim diktátora, který se nechal okázale zobrazovat na nejrůznějších symbolech.“ (s. 61). Patří do práce tohoto typu charakteristika „nenáviděný“ bez zřetele k tomu, kým byl Husajn nenáviděný a kým naopak nikoli? A jakou relevanci pro práci o revoluci ve vojenství komentář k jeho kultu osobnosti? Odkud autor ví, že „Spojenečtí stratégové a piloti se snažili pracovat velmi precizně a zabránit tak ztrátám na životech civilistů“ (s. 49). Ačkoli je autor vesměs normativně na straně Západu, v jednom případě přebírá rámování srbských nacionalistů: „Srbové naopak volili taktiku postupného dobývání jednotlivých vesnic, ve snaze vyřešit etnický problém dřív, než do něj vstoupí další aktéři“ (s. 47). Označit etnickou diverzitu za „problém“, který se někdo snaží čistkami „vyřešit“ je, byť zjevně neuvědomované, převzetí optiky aktérů etnických čistek. V textu ruší kolokvialismus „přehoupnutí“ (s. 67) a rovněž občasně chyby, jichž zde ale je spíše méně než bývá běžné.

Autor pracoval se značným množstvím literatury a obsáhl řadu témat, ovšem kvalita zpracování poněkud pokulhává. Od bezcenné kapitoly o globalizaci až ke konvenčním analýzám dvou současných válek nás provází textem, který mohl při koncentrovanějším záběru představovat zajímavou práci. Takto jsem nucen odkázat komisi své váhání mezi známkami *velmi dobře a dobře*.

Ondřej Slačálek